

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رفسنجان

معاونت آموزشی

دانشکده بهداشت

نام درس:	تعداد واحد:	نوع واحد:
تغذیه در جراحی	۱	نظری
پیشنیاز درس:	فراگیران:	نیمسال:
بیوشیمی	کارشناسی اتاق عمل	اول ۱۴۰۱-۱۴۰۲
ساعت و محل کلاس:	مدرس:	e-mail:
۸-۱۰شنبه ها-کلاس ۱۰۱	دکتر مریم قاسمی	m.ghasemy.mg@gmail.com

هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با اصول تغذیه و نیازهای فردی بیمار تحت جراحی

شرح درس:

در این درس دانشجویان با اصول تغذیه و الگوی مناسب ناشتایی در سنین و جراحی های مختلف آشنا می شوند و توانایی تشخیص نیازهای غذایی گروه های مختلف سنی با جراحی های متفاوت را کسب می کنند.

جلسه	عنوان جلسه	هدف کلی	اهداف رفتاری	حیطه و سطح یادگیری	وسایل مورد نیاز	روش تدریس
اول ۲ مهر	آشنایی با دانشجویان و کلیات، بیان منابع درسی و سرفصل	آشنایی با علم تغذیه و ارتباط آن با سلامتی	<ul style="list-style-type: none"> تغذیه را تعریف کند تاریخچه تغذیه، علم تغذیه و ارتباط آن با سلامتی را شرح دهد. برخی اصطلاحات متداول در تغذیه را تعریف کند. وضعیت تغذیه ای در ایران و جهان را توضیح دهد. نقش تغذیه در تامین سلامت را بیان نماید. 	شناختی- عاطفی	ویدئو پروژکتور، تخته و ماژیک سامانه نوید	پیش آزمون-سخنرانی- طرح سوال جهت بحث در کلاس
دوم ۹ مهر	گروه های غذایی	شناخت گروه های مواد غذایی	<ul style="list-style-type: none"> گروه های غذایی را بشناسد. جایگاه مواد غذایی مختلف در گروه مربوطه را بداند. انرژی حاصل از هر گروه مواد غذایی را محاسبه کند. چگونگی هضم و جذب غذا را بداند. راه های کنترل عصبی و هورمونی عملکرد دستگاه گوارش را شرح دهد. 	شناختی- عاطفی	ویدئو پروژکتور، تخته و ماژیک سامانه نوید	سخنرانی- طرح سوال جهت بحث در کلاس
سوم ۱۶ مهر	سوء تغذیه	سوء تغذیه و بیماری های ناشی از آن	<ul style="list-style-type: none"> سوء تغذیه را تعریف کند و علائم آن را بیان کند. عوارض سوء تغذیه و بیماری های ناشی از آن را برشمارد. انواع سوء تغذیه را از هم تفکیک کند. روش تشخیص سوء تغذیه در سالمندان را شرح دهد. 	شناختی- عاطفی	ویدئو پروژکتور، تخته و ماژیک سامانه نوید	سخنرانی- طرح سوال جهت بحث در کلاس

			<ul style="list-style-type: none"> کم خونی های تغذیه ای را نام ببرد و علت هر یک را شرح دهد. بیماری های ناشی از کمبود ویتامینها و املاح را نام ببرد و روش پیشگیری و درمان آنها را توضیح دهد. منابع غذایی ویتامینها را نام ببرد. 			
چهارم ۲۳ مهر	روش تغذیه	آشنایی با رژیم های بیمارستانی و تغذیه با لوله	<ul style="list-style-type: none"> انواع رژیم های مورد استفاده در بیمارستان را بشناسد و توضیح دهد کاربرد تغذیه با لوله را بداند. انواع تیوب فیدینگ و موارد استفاده از آنها را نام ببرد. 	شناختی - عاطفی	ویدئو پروژکتور، تخته و ماژیک سامانه نوید	سخنرانی - طرح سوال جهت بحث در کلاس
پنجم ۷ آبان	روش تغذیه	تغذیه وریدی	<ul style="list-style-type: none"> انواع تغذیه وریدی را نام ببرد کاربرد نوع تغذیه وریدی در بیماری و جراحی را تشریح کند ترکیبات تغذیه وریدی را نام ببرد عوارض تغذیه وریدی را شرح دهد پایش آزمایشگاهی در زمان تغذیه وریدی را توضیح دهد 	شناختی - عاطفی	ویدئو پروژکتور، تخته و ماژیک سامانه نوید	سخنرانی - طرح سوال جهت بحث در کلاس
ششم ۱۴ آبان	تغذیه در بیماری ها و جراحی	آشنایی با تغذیه در بیماری ها و جراحی	<ul style="list-style-type: none"> اصول تغذیه قبل از اعمال جراحی را بیان کند. چگونگی شرایط تغذیه بعد از اعمال جراحی را توضیح دهد. توصیه های تغذیه ای در بیماریهای مختلف بعد از عمل جراحی را شرح دهد. توصیه های تغذیه ای در بیماران تحت شیمی درمانی و پرتودرمانی را بیان کند. 	شناختی - عاطفی	ویدئو پروژکتور، تخته و ماژیک سامانه نوید	سخنرانی - طرح سوال جهت بحث در کلاس
هفتم ۲۱ آبان	تغذیه در جراحی کودکان	آشنایی با تغذیه کودکان در جراحی	<ul style="list-style-type: none"> تغذیه در اطفال مبتلا به بیماری های مختلف را شرح دهد توصیه های تغذیه کودک پس از بیماری را بیان کند تغذیه در نوزادان کم وزن هنگام تولد را بیان کند 	شناختی - عاطفی	ویدئو پروژکتور، تخته و ماژیک سامانه نوید	سخنرانی - طرح سوال جهت بحث در کلاس

			<ul style="list-style-type: none"> • ترکیبات شیر مادر و شیر گاو را مقایسه نماید و فواید شیر مادر در بیماری‌ها را شرح دهد 			
هشتم ۲۸ آبان	تغذیه سالمنندان	روش تغذیه سالمنندان در جراحی	<ul style="list-style-type: none"> • سطوح پیشگیری تغذیه را نام ببرد • مبانی تغییرات فیزیولوژیک موثر بر تغذیه دوران سالمنندی شرح دهد • مشکلات رایج تغذیه ای دوران سالمنندان را توضیح دهد • غربالگری تغذیه دوران سالمنندان را شرح دهد • ارزیابی تغذیه ای دوران سالمنندان را انجام دهد • توصیه های تغذیه ای برای دوران سالمنندی را در سلامت و بیماری بیان کند 	شناختی- عاطفی	ویدئو پروژکتور، تخته و ماژیک سامانه نوید	سخنرانی- طرح سوال جهت بحث در کلاس

وظایف دانشجویان:

- ❖ حضور به موقع در کلاس و رعایت نظم و انضباط
- ❖ مشارکت فعال در کلاس
- ❖ مطالعه مطالب جلسه قبل و آمادگی حضور در کلاس درس

روش ارزشیابی:

- حضور به موقع در کلاس و رعایت نظم و انضباط ۱ نمره
- مشارکت در بحث و فعال بودن در کلاس ۱ نمره تشویقی
- امتحان پایان ترم ۱۹ نمره (تستی، جای خالی، صحیح و غلط، تشریحی)
- ارائه مقاله یا مطلب مرتبط با درس ۱ نمره تشویقی

منابع:

❖ Mahan LK, Escot-stump, S; Krause's Food and nutrition Therapy. Sanders, PA, USA, 12 ed

❖ Marian, M., Shikora, S. A., & Russell, M. Clinical nutrition for surgical patients. Jones & Bartlett Learning.

The last edition.

❖ اصول تغذیه در جراحی، مصطفی روشن زاده و همکاران. نشر جامعه نگر. آخرین ویرایش